

Iecoris officii
um, ipsiusque
structurae
ratio.
Lib. 4. de V.
su partium.

Qui iecoris
perficitur
sanguificatio.

Primum
sanguificatio-
nis organum.

Venerum se-
rici ratio.

Bilis meatui
suis ratio.
Arteriae.

Nervorum.

Tunicae.

ditur, quae costarum exporriguntur radicibus. Hic in iecoris tunicam raris modicisq; furculis dispergitur, priori in iecoris quoque substantiam pertinente. Et talis quidem visceris huius fabrica est, quod autem ad usum ipsius partium attinet, sic se ordine habent singula. Iecori quicquid humidum succulentumq; a uentriculo conficitur, uenae portae rami ex ipso uentriculo & intestinis id depascentes, adferunt. Quod uero idem rami priusquam iecori succulentum id porrigant, rudem aliquam sanguinis formam cremore seu succulento illi conferant, & ut Gale nus attestatur, modo iecori similimo istud praeparant, non facile concessero. Nam si uenis, non his solum, sed & omnibus cauae uenae propaginibus praeter proprii nutrimenti alterationem, alia quae toti subseruiet corpori alteratrix uis, quemadmodum uentriculo inesset, ea sane non in rubrum, at in albu quod a uenis amplecteretur, emutarent. si quidem alteratu in nutritione, alteratis colorem ut assumat, necessum est. Iecur itaq; in omnes portae ramos per substantiam ipsius digestos, quicquid humidum succulentumq; uentriculus confecit, in se admittit, & substantiae suae ingenta ui alteratrice id emutans, sibiq; quam similitum reddens, sanguinem generat. Verum ut in omni concoctione, ita quoq; in hac iecoris sanguificatione duplex sit recrementum. Alterum quidem tenuius, alterum uero crassius. At satius fuerit ad similitudinem actionis & conuenientem evidentiam humido liquori iam quidem praecocto, & prius elaborato, indigenti tamen absolutiori adhuc concoctione succum assimilare, quem ex uentriculo & intestinis uenae in iecoris cauum deducunt. Sit itaq; uinum nuper ex uuis pressum, ac in dolia infusum, & quod ab insito innatoque calore adhuc elaboretur, seceretur, concoquatur & ferueat, eiusque excrementorum quod quidem est graue & terrestre (saecum uocant) in fundum uasorum subsidar, alterum uero quod est leue & aereum supernatet, hoc autem flos uocatur tenuioribus uinis innatans copiosum, sicut crassioribus saex residet plurima. Ergo iuxta exempli huius similitudinem, succus a uentriculo & intestinis in iecoris uenas allatus, a temperie alteratriceq; ui concoquitur, ac in star multiferuens ad sanguinis benigni generationem alteratur. In hac autem ebullitione, recrementum quantumcunq; lutosum crassumq; est, subsidet, & in lienem depellitur. Quod leue ac tenue est, spumae modo sanguini innatat, & a bilis uesiculae meatibus supra uenae portae ramos in iecoris substantia stratis assugitur. At humidum illud quod uelut uentriculi elaborationis aequum existit recrementum, in iecur per uenas cum benigno ad sanguinis generationem succo assumptum, a sanguine nondum in iecoris cauo repurgatur, sed sui iam maximam praestans usum, nutrimenti uehiculum, ut Hippocrates ipsum uocabat, se esse eleganter ostendit. Sanguis enim in iecoris cauo confectus, exilibus est portae uenae furculis ad cauae uenae ramulos uersus iecoris gibbum procedit, ad cuius per angustissimos ductus transitum aquosus ille liquor uehiculi ritu plurimum auxiliatur. Caro igitur iecoris, quae proprium ipsius est corpus, primum sanguificationis est organum. Venae autem per uniuersum eius corpus dispersae sinus loco censentur, in quibus quod ab illa confici debet appositum continetur, & hi postmodum sanguinem praeparatum, alijs partibus tanquam proprii iecoris riuuli perferunt. Est autem uenarum, quae in iecoris substantiam digeruntur, tunica longe tenuior, quam earum quae per uniuersum corpus distribuuntur, ne scilicet uim substantiae iecoris, cuius beneficio contentus in uenis succus elaboratur, sua crassitie retundant: quo fit, ut iecur etiam crassiori sanguine enutriatur, quem tenuis uenarum tunica a iecoris facultate allectum transmittit. Porro ut sanguis diutius in iecore moram traheret, ac perfectam elaborationem experiretur, utq; totus iecoris substantiae appropinquaret, non unum uentrem illi uelut lagenam quandam rerum Opifex indidit, uerum uenas illas omnes infinita ramorum serie, & in arcuissimos ductus digestit. Meatus autem bilis inter utrasque uenas locum obtinent, ut commodo ipsorum situ prius expurgatus sanguis in uenae cauae ramos absumeretur. Arteriam autem cauae duntaxat iecoris sedi credimus exporrigi, ut huius tantummodo calorem euentilaret, temperaretq;, superiore iecoris parte, quae septum contingit, ab eodem motu adipisciente continuum. Ne uero iecur sensus plantae modo expers effet, & a ui rationali concupiscibilis animae pars minus moueri cohiberi possit, Natura iecori neruos exprompsit, quibus ceu freno illa pro imperio uteretur. Tunica iecoris inuolucrum quoddam & tegumentum est: uincula uero, ne uiscus quum graue sit, aliquando decidat, plura, eademque ualida iecori committuntur.

DE BILIS FLAUE VESICULA

Caput VIII.

HANC pulchre liberam ostendit decimatercia figura, iecoris uero cauo adhuc innexam refert duodecima & uigesima.

46 fig. p.

47 fig. p.

48 fig. p.

49 fig. p.

50 fig. p.

51 fig. p.

52 fig. p.

53 fig. p.

54 fig. p.

55 fig. p.

56 fig. p.

57 fig. p.

58 fig. p.

59 fig. p.

60 fig. p.

61 fig. p.

62 fig. p.

63 fig. p.

64 fig. p.

65 fig. p.

66 fig. p.

67 fig. p.

68 fig. p.

69 fig. p.

70 fig. p.

71 fig. p.

72 fig. p.

73 fig. p.

74 fig. p.

BILIS FLAUE conceptaculum in caua iecoris parte sedem obtinet. Iecori enim qua dextrum uentriculi latus amplectitur, sinum insculpi antea diximus, mediae bilis uesiculae portio exquiste congruentem. Illi namque sinui media superior eius uesiculae portio secundum ipsius longitudinem innascitur, inferior autem extra iecoris substantiam deorsum prominet, a nullo cui innititur corpore grauius pressa. Nam uacuo penes interstitio, ad dextrum uentriculi latus colonq; huc propensum intestinum conspicuo incumbit, & sedem qua commodum flauum tenueque iecoris recrementum suscipere, idemq; ad intestina depellere posset, opportunam adipiscitur. Forma huius uesiculae oblonga rotundaq; est, sensum ad ipsius fundi uisum apicem longioris cuiusdam pyri modo dilatata. Quo enim a caua iecoris sede, ubi portae caudex educitur, ipsiusq; uesiculae ceruix consistit, hec antrosum magis fertur, eo illa sensum magis ac magis senae folliculi instar ampliatur. Cum enim, ut reliqua corporis receptacula, capax esse debuerit, neque tum globi modo adamuissimi rotunda fieri poterit, ipsius cavitatis sua longitudine adacta fuit, ita nullo a uentriculo affecta incommodo, ipsoq; iecore non nimis insinuato. Vt autem inanita bilis uesicula appositae subsideat, ac impleta uicissim extendi possit, membranea nerueaq; constituitur substantia: quippe simplici & unica peculiari constat tunica, tenui quidem, sed densa & forti, ac triplici fibrarum genere intertexta. & rectas quidem fibras intimas habet, quibus succedunt obliquae, sed rectas multo pauciores, extimae uero orbiculares sunt transuersae uel. Huic tunicae alia a iecoris tunica obdeditur, non toti uesiculae, sed illius duntaxat parti, quae extra iecoris corpus propendet, sola propugnaculo & inuolucro indiguit. Vesicula etiam si iecori sanguificationis officina innascatur, a portae uenae tamen caudice, duas graciles admodum assumit uenulas, ea serie in ipsius tunica diffusae, qua in adhaerentem albam uel oculi tunica uenulas digeri conspiciamus. Ab arteria quoque cauo iecoris exporrecta ramus admodum gracilis uesiculae illi offertur, ad ipsius usque fundi extremum excurrans. Et neque nervulis destituitur, ne sensus sit expers. nam iecoris neruus per humiliorem omni membranam a dextra sexti neruorum cerebri paris propagine costarum radicibus exporrecta, diductus, etiam huic uesiculae furculum promittit, in macilentis uix minus quam ipsius arteria conspicuum. At meatus quibus uesicula bilem allicit, rursusq; aliud depellit, ita se habent. Ceruix uesiculae, fundo ipsius multo durior paulatim in angustum definit meatum, ad eam iecoris partem protensum, unde uenae portae principium ducit. quo quum peruenit, in duos diducitur processus, hunc quidem sursum, illum autem deorsum porrigens. Quis sursum fertur, anteriori uenae portae sedi innitens, in iecur confendit, & in duas primum dissectus propagines, unam dextrorsum, alteram sinistrorsum in iecur porrigit. Haec propagines singulae in ipso iecore rursus in alios furculos, & hi in alios rursus tantisper digeruntur, donec innumeram ramorum constituent seriem, per iecoris corpus inter portae uenae ramos & cauae propagines diffusam. Atque hi furculi, ij sunt, quorum ope bilis in uesiculam deferretur. At processus, dicti nuper uesiculae meatus, qui deorsum porrigitur, inferiori membrana omenti suffultus, parumper oblique deorsum properat, ac duodeno intestino non procul a ieiuni principio implantatur. Hic processus depulsam ex uesicula bilem in intestina deferre, interim nihil ab illis neque cremoris, neque flatus, neque ipsius denique quam deduxit bilis regurgitantis, quippiam admittens. Quod non solum tuos in intestinum ingressus, sed & duarum membranularum beneficio fit, quae utrinque ad orificij latus laxae propendent, influentis bilis ponderi facile cedentes, & ne quid in meatum regurgitare possit, iter praepedientes, quod scilicet collectae ac primum meatus os subeuntes id ocludant. Non autem una aliqua est membrana ori huic praefecta, uti unus in folliis asser, aut simplex in pilis quas inflammas lingua uisitur. Praesentis meatus in intestina implantatio longius a uentriculi orificio inferiori, quam Anatomicorum uulgo existimat, remouetur. An uero is intestino insertus simplex omnino sit, aut in progressu bipartito scindatur, ita ut una parte intestina, altera uentriculi fundum adeat: hoc loco me dicturum animaduertis opinor, cum hac de re in scholis indies & in libris medicorum plenissime contendatur. alijs affirmantibus, hunc bilis uesiculae meatum intestinis, frequentius tamen interdum uentriculi fundo inseri: alijs asserentibus, eum quandoq; bipartiri, atque altera portione in uentriculum, altera in

Bilis uesiculae
situs.

Forma.

Substantia.

Venae arteriae
et nerui.

Meatus ex
pienda et
mutanda bile
parati.

Bilis uesiculae
meatus duode-
no insertus an
propaginem
uentriculo of-
ferat.